

Fischer Ernő 80 Kiállítás, 1994
Szeged, Móra Múzeum Horváth Mihály utcai Képtár
Műhelybeszélgetés a Képtárban

5. rész

Összeszűkülés - Kitárulás

Beszélgető társak: Fischer Ernő, Aranyi Sándor, Szuromi Pál, Tandi Lajos

Szuromi Pál: Tamási Áron éppen azt mondja, az embert nem lehet kihagyni a művészetből, hogy az embernek valahol otthon kell lennie a világban. Max Ernst pedig azt mondja, hogy bizonyos idő után, ha egy művész komolyan veszi a hivatását, összeszűkül a világ. Rájön, hogy az emberi csontrendszer éppen úgy épül fel, mint a hidak épülnek. Nálad a festői világodban, a formarendedben miként jött létre ez az összeszűkülés és kitárulás? Konkrétabban számomra azért csodálatos Ernő bácsi művészete, hogy nála ezek a függőleges vonalak, az egyik képen a Vitorlás az égbeszökkenő magasságával, a másik oldalon a Katedrálisoknál ugyancsak az égbe szöknek és ez valahol lényegében ugyanaz. Itt van az összeszűkülés.

Fischer: Minden mű egyszerre zárt és egyszerre nyílt. Egyszerre determinált, és egyszerre nem determinált. Azok a művek, amelyek a rámánál véget érnek, azoknál baj van. Ott a ráma szélénél nem jut tovább a szellem. (Tandi felé) neked ezt már elmondtam, te ezt már meg is írtad, hogy „A művészet nem más, mint az ellentmondások feloldása.” Az egész létünk ellentmondásokkal van tele és az embernek az a feladata itt ebben az életben, hogy ezeket az ellentmondásokat feloldja. Ezt csinálja a fizika tudománya és ez minden művészet velejárója. Minden kép, mindenkor egyszerre geometrikus és egyszerre organikus, kaotikus világ. Ennek az ellentmondásnak az egy képen való feloldásából jön létre az, - hogy úgy tudom ezt a bizonyos organikus létet és geometrikus létet szervezni, hogy a néző számára lehetővé teszi azt, hogy ez a képen kapjon egy rögzített, stabil struktúrát, ami lényegében messze, túlmutat a stabilitáson, mert az egész összetétel olyan dinamikus, mozgásrendszereket involvál, - ami mindenféleképpen kivezeti a kép kereteiből és bevisz egy sokkal tágabb világba. Az egyik kiállított Krisztosz Pantokrátor képen pontosan ez történik. A Krisztosz Pantokrátor a maga trónszékén ül és a két szélén – ez nekem is érdekes volt, - mert a képet egy elhasznált rajztáblán festettem, ami tele volt foltokkal, színekkel és egyéb ott hagyott maradék szennyezettséggel – nekem borzasztóan tetszett, ez most olyan befogadó képességgel rendelkezik, amire most egy kicsit jobban figyelek. Erre egy képet lehet festeni. Elindultam a rajta lévő értékekből és azok elkezdtek engem vezetni. Minden, ami rajta volt, és az egész Nagy Angyali Üdvözet ilyen, hogy egy fröcskölt felületről jutottam el a Nagy Angyali üdvözetnek a szintjére. Vezetett, önmagát mondta. Ez a Krisztosz Pantokrátor elindul tulajdonképpen egy népi ornamentikából, egy organikusból. Ez adja meg az alsó keretet. Erre épül a geometriai, kemény trónus. Persze ez is áttételes dolog, nem egy rajzolt trónus, áttételes trón. Itt jön most Jézusnak a figurája, egy bonyolult figura, ami folytatja a trónszék geometrikus struktúráját, átveszi a köpeny és minden, fölfelé lassan kezd elfogyni a geometria, átmegy a fejnek a kicsi szép formátumába és ez a fej már tulajdonképpen a kép felétől egy teljesen üres szellemi térben van. Az történik, hogy lent a földi értékek, az ornamentika, geometria stb. dolgok szinte kipréselik magukból magát a figurát. Követni kell tudni azonban, hogy ez a figura arról szóljon, amit az előbb elmondtam,

Fischer Ernő Alapítvány

Közösségi adószáma: HU1811260

Levelezési címe: 1136 Budapest, Raoul Wallenberg u. 2.

Telefon: +36 1 329 2522 Honlap: www.fischererno.hu

E-mail cím: szigyartogyongyi@t-email.hu

hogy egy vonalnak mit kell tudni hordozni információt, és bejut egy teljesen fénnel telített történet nélküli világba.

Leírta és szerkesztette: Szigyató Gyöngyi
Budapest, 2020 május